Ч. 109. Второк 30 (17) мая 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік	К 4·80
на пів року	„ 2·40
на чверть року	„ 1·20
місячно . . .	„ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К 10·80
на пів року	„ 5·40
на чверть року	„ 2·70
місячно . . .	„ —·90

Поодиноке число 6 с.

Новий погром російскої фльоти.

Важка судьба повисла над Росиєю і як би оправдали ся вісти, які наспіли нині, то справді не позіставало би Росиї нічого, як лиш як найскорше закінчити війну з Японією і ратувати ситуацию в Европі. Значінє єї в Азиї пропало би вже так як би й на завсїгди. Коли оправдає ся вповні вість, що Японці розбили фльоту адмірала Рожественского, то Росия стратила вже пановане на Тихім Океанї на завсїгди, а єї морска сила на европейских водах так була би ослаблена, що єї довгі лїта не можна би брати в рахубу. В сій хвили не можна ще нічого певного сказати, можна ще навіть припускати, що бодай якійсь части російскої фльоти удало ся заплисти до Владивостока, але навіть і в такім случаю ледви чи вже могла би тота часть фльоти удержати верховодство Росиї на водах далекого Всходу. В такім случаю не було би сумніву, що японьска фльота заперла би російску у Владивостоцї, а Японці взявшись рівночасно до облоги сеї кріпости на цілеччині, зробили би їй такий самий конець як фльотї в Порт Артура. Нема й також сумніву, що в новій битві мусїла потерпіти значно й японьска фльота, котра під деяким взглядом була слабша від російскої; але річ певна, що Тоґо пильно уважав на то, щоби не ослабити себе ще більше. Фльота адмірала Рожественского мала сїм до вісім великих т. зв. лінїєвих або боєвих кораблів, узброєних пушками найтяжшого калїбру, підчас коли фльота японьска мала їх, як кажуть, ледви три до чотири. За то мали Японці дуже богато скороплавних кружляків і множество торпедовців, котрих певно уживали переважно в теперішній битві. В слїдуючім подаємо депеші о битві, які доси наспіли.

Токіо 29 мая. (Бюро Райтера). Тут гадають, що балтийска фльота по набраню вугля коло островів Седдлє, пустила ся в дорогу в сторону як остров Цушіма, щоби там викликати битву. Гадають, що фльота підїлила до корейского проливу в двох дивизиях. Припускають, що часть балтийскої фльоти одержала приказ плисти до Владивостока, але адмірал Тоґо заступив їй дорогу.

Петербург, 25 мая. (Петерб. Аґ. тел.). Кореспондент петербургскої аґенциї з Чіфу доносить в пильній депеші, наданій нині о 12 год 40 мін. в ночи: Після приватних вістий наспівших нині до японьского консуляту, велика часть балтийскої фльоти стрітила ся в Корейскім проливі з японьскою фльотою і прийшло до битви.

Вашінґтон, 29 мая. (Бюро Райтера). Американьский консул в Наґасакі телеґрафує до департаменту державного для справ заграничних, що Японці затопили в Корейскім проливі російский панцирник і чотири иньші воєнні кораблї російскі, а також корабель з варстатами.

Рим, 29 мая. „Tribuna“ в окремім виданю доносить з Тієнцину: Японці побили Росиян в проливі коло острова Цушіма. Чотири російскі кораблї воєнні затонули, а значне число кораблів ушкоджене. Ескадру Рожественского можна уважати за знищену.

Вашінґтон 29 мая. (Бюро Райтера). Департамент державний одержав вість, що російский корабель лінїєвий „Бородіно“ затонув в Корейскім проливі.

Вашінґтон 29 мая. (Бюро Райтера). Після наспівших тут інформаций затонули в Корейскім проливі лінїєві кораблї „Орел“ і „Бородіно“, три кружляки і один корабел варстатовий.

Льондон 29 мая. „Daily Telegraph“ пише: Після наспівшої тув в ночи вісти о битві морскій, здає ся, що Тоґо сьвітло побідив.

---

5)

Здоровлє і недуга.

Відомости з ґіґієни, потрібні і придатні для кождого.

(Дальше).

III.

Основні правила здоровля. — Поміч в недузї.— Знахорство і самолїченє.— Як уважають недужі на себе а як повинні уважати.

Коли вже тіло само собі помагає, то треба, щоби ще й чоловік єму помагав, а то повинен кождий робити з повною сьвідомостию як в здоровім так і недужім станї. Як то робити, того учить ґіґієна. Науку о тім, як удержувати тіло в здоровім станї і в той спосіб забезпечити єго від недуг, можна коротко зібрати для памяти в слїдуючі правила:

1) Першим услівєм здоровля і охорони головно легких від недуги то чистий і сьвіжий воздух як в день так і в ночи.

2) Рух то житє. Хто змушений довго сидїти в хатї і в нечистім воздусї, той нехай памятає, що щоденні вправи тіла на дворі, хочби лиш годину або пів, все одно чи то робота, чи руханка (ґімнастика), усувають найскорше шкідливий вплив такого званя.

3) Міра і простота в їдженю і питю є запорукою здоровля і довгого житя. Хто, замість пити шкідливий алкоголь, пє воду і молоко та їсть овочі, той дїлає в інтересї свого здоровля, своєї сили до роботи і свого добра.

4) Шкіру треба старанно плекати зимою і лїтом, бо то піддержує здоровлє дуже значно і забезпечує тіло найлїпше від тих недуг, котрі походять з перестуди. Длятого треба тіло що дня змивати студеною водою, а що тиждня або бодай раз на місяць купати ся в теплій воді.

5) Одїж повинна служити для здоровля і вигоди, а не для стрійности і моди. Треба носити відповідну до пори одїж, не за теплу і не за тїсну. Зимову одїж треба з весни довше носити, а лїтну довше в осени, щоби тіло привикало постепенно до зміни.

6) Здорове помешканє повинно бути звернене до сонця, сухе, просторе, ясне, вигідне і таке, щоби чоловікови було в нїм мило і весело жити. Замість тратити час і гроші на коршму, лїпше ужити їх на власну хату.

7) Як найбільша чистота у всїм. Треба дуже уважати на то, щоби все було як найчистїйше: воздух, пожива, вода, тіло, біле, одїж, помешканє, а навіть земля і ґрунт коло хати, бо то все разом з добрими обичаями і моральностию та мірою у всїм забезпечує найлїпше від холери, тифу, віспи, дифтериї і т. д., словом від всїх заразливих недуг.

8) Правильна і успішна робота єсть найлїпшою цїлющою силою для тіла і душі, прибіжищем і розрадою у великім горю, нашим щастєм в житю.

9) Спокій і відпочинок потрібні для здоровля, але они не знаходять ся в крикливих і запоморочуючих забавах та в безмежнім уживаню житя. Ніч до спаня, а день до роботи; вільні хвилї, неділї і сьвята нехай будуть призначені для житя в родинї, для плеканя і образованя духа.

10) Остаточною цїлию плеканя здоровля єсть пожиточне, богате в труди і дїла та чисту розкіш житє. Хто совістно стремить до того, щоби бути пожиточним членом суспільности, добрим батьком родини, майстром в своїм званю, совістним горожанином і ревним труженником для свого народу, того житє має ту високу цїль, котра піддержує здоровлє.

Правила ті, уложені після дра Йорді, обнимають, як бачимо, майже всї услівя нашого здоровля: воздух, сьвітло, пожива, напиток, одїж, помешканє, чистота, рух, праця, моральність, розривка і спочинок. Всї ті услівя, використані як потреба, піддержують наше здоровлє і хоронять наше тіло від недуги. Але самих правил ще за мало. Всякі правила то лиш короткий зміст для памяти, лиш загальна вказівка того, що маємо робити. Щоби же якесь правило можна точно виконати, треба ще єго добре розуміти. Поясненя повисших правил покажуть ся опісля з цїлого змісту науки о плеканю здоровля, длятого приступимо тут до тої части ґіґієни, котра учить, як давати поміч в недузї, а поки що звернемо увагу ще на иньший предмет.

Кождий чоловік повинен сам дбати про своє здоровлє, але не кождий то уміє і не кождий може. Дитина не годна дбати про своє здоровлє, бо їй брак до того знаня і досьвіду; єї мусять длятого брати в свою опіку старші

Льондон 29 мая. До „Times“ доносять з Токіо, що битва межи ворожими фльотами розпочала ся в суботу межи 2 а 3 годиною по полудни.

Токіо 29 мая. (Бюро Райтера). О операциях фльоти мовчать тут уперто. То мовчанє потреває мабуть ще цілий день. Телєґраф для депеш дневникарских замкнено.

Льондон 29 мая. До Morning Post доносять з Шанґаю: Телеґрама з Пекіну каже, що балтийска фльота, побита коло острова Цушіми, поплила на північ. Чотири російські кораблї разом з лінїєвим кораблем „Бородіно“ затонули. Огонь тяжких пушок було чути коло Вузун. Гадають, що фльота російска поділила ся на три ескадри і що одна з них має плисти через корейский пролив, друга через пролив Цуґара (на півночи межи японьскими островами Ніппон і Єссо) а трета через пролив Ля Перус (межи Сахаліном а японьским островом Єссо).

Петербург. 29 мая. (Петерб. Аґ. тел.). З Шанґаю доносять під вчерашною датою: Зі всїх сторін надходять тут телеґрами доносячі о морскій борбі межи островом Цушіма а японьским побережем. Подрібностий брак, однак тон телеґрамів надходячих з Чіфу єсть для Росиян корисний. Зачувати, що владивостоцка ескадра брала участь в борбі. Одна тутешна фірма анґлійска одержала з Токіо телеґраму, доносячу о побідї Японцїв, але тут нїхто тому не вірить. Цїле місто занепокоєне. Всї воєнні кораблї в порті стоять готові. Телеґраф до Вузун від вчера перерваний з незвістної причини. Богато торговельних кораблїв з обави бурливих подій на мори, не випливає з порту. (Російске правительство старає ся очевидно приготовити сею телеґрамою російску суспільність на вість о новій великій катастрофі. — Ред.).

В хвили, коли се пишемо, наспіла вість, котра в повні потверджує нову велику поражку Росиї на мори. Одного ще лиш не знати, а то, чи битва відбула ся з цїлою російскою фльотою, чи лиш з якоюсь єї частию та під чиєю командою. Суть дві вісти: після одної, повисше, фльота російска мала подїлити ся на три, після другої на дві части. Здає ся, що нема сумніву, що більша часть зложена з найлїпших російских кораблїв плила під командою адмірала Рожественского і що то єї стрітила катастрофа, о котрій доносить слїдуюча телеґрама:

Льондон 29 мая. (Бюро Райтера). З Токіо доносять урядово о 2 год. 15 мін. по полудни, час токійский: Фльота Рожественского в більшій части знищена. Дванайцять воєнних кораблїв затонуло або їх забрано. Крім того затонули 2 кораблї транспортові і 2 торпедовцї.

Льондон 29 мая. До Бюра Райтера доносять з Цінтав, що в тамошній часописи „Tsingtau Press“ подана вість, що в битві в Корейскім проливі не брала участи цїла російска фльота. Всї кораблї, що пливуть поволи, пустились дорогою довкола Японії. Японцї мали стратити один кружляк і 10 торпедовцїв.

Новинки.

Львів, дня 29-го мая 1905.

— Продаж льосів на рати. Власти скарбові оголошують таку осторогу: В послїдних днях множать ся случаї, в яких особи ріжних звань, а особливо з кляси бідиїйшої, шукаючи зарібку, приймають заступництва фірм заграничних в розповсюднюваню проспектів для ратальної продажі льосів австрийских і заграничних. Позаяк ратальна продаж льосів дозволена після закона з дня 30-го червня 1878 тільки фірмам тут судово протоколованим і то під строго означеними условинами, проте улягають тяжким карам грошевим, взглядно арешту як фірми заграничні, так і особи, що приймають їх заступництво в розповсюднюваню проспектів, які відносять ся до ратальної продажи льосів. Так само заборонена клясова льотерия угорска і заграничпа. Остерігає ся проте публику в єї власнім інтересї перед приниманєм заступництва заграничних фірм льосових (прим. із Швайцариї, Нїмців, Голяндиї, Данїї), а також слїдуючих фірм угорских: Wahrman & Comp., Будапешт; Actiengesellschaft Будапешт; H. Fuchs, Wechselhaus, Будапешт; Schön & Beitner, Будапешт; Hauptstädtische Wechselstubengesellschaft Adler & Comp., Будапешт; Gesellschaft „Hermes“, Будапешт; Merkurbank, Будапешт; Wechselstuben-Actien, Будапешт; Gesellschaft „Merkur“, Будапешт: Ung. allg Wechselstuben, Будапешт: Wechslergeschaft „Hermes“, Будапешт; Kronfeld & Comp. Аграм.

— Нова стация телеґрафу. З днем 3-го червня с. р. увійде в житє в Копиливцях, залїщицкого повіта, при тамошнїм урядї почтовім нову стацию телеграфу з обмеженою службою дневною.

— Вінчанє п. Миколи Чапельского з п-ою Оленою Рошкевичівною відбуде ся дня 30 с. м. о годині 8-ій вечером в архикатедральній церкві св. Юра у Львові.

— Хмароломи. Із Самбора доносять, що охрестністєв сїл Чукви, Блажова і Черхави навістив онодги хмаролом. В наслїдок того виляли потоки Черхавка і Блажівка та позаливали поля і сїножати. Майже всї мости позривані або значно ушкоджені. Вода замулила збіжа, які вже більше не піднесуть ся. Шкоду поки що тяжко обчислити. Однако гадають, що винесе до 15.000 корон. — В селї Регулицї, хшанівского повіта, зірвала ся онодги нечувана буря з хмароломом. Вода знищила всї земні плоди, замулила сїножати, підмила богато домів і забрала господарскі будинки двох селян. В часї бурі погибла 6-лїтна дївчина, що пасла в поли корову. Єї вхопив вітер і кинув оподалїк на дорогу, де єї опісля найдено мертвою.

люди, передовсім родичі і учителї. Обовязком родичів і учителїв єсть длятого знати ся на тім, як плекати здоровлє дїтий? Зовсїм темний, необразований чоловік не годен так само дбати як слїд про своє здоровлє: єго повинні длятого привчати інтелїґентні, образовані люди, передовсім ті, що мають на него найблизший, безпосередний вплив як н. пр. на селї учителї і сьвященики а відтак і инші образовані люди. Але як впливати на темних людий, як учити їх дбати про своє здоровлє? В першій хвили насуває ся на гадку, що таких людий треба учити, скликати їх і поучати, виголошувати їм відчити а може навіть устроювати для них модні тепер „людові университети“. Може й то було би добре, як би не було сполучене з деякими трудностями. Перша трудність в тім, що учити ґіґієни зовсїм темних і необразованих людий при помочи відчитів і „людових университетів“ значить то само, що говорити слїпому про краски, а друга в тім, що до такої науки трудно знайти людий, котрі мали би час і здібність до того. Далеко більше значінє мав би в сїм напрямі живий примір. Як би всї образовані люди, всї інтелїґентні круги старали ся жити ґіґієнічно, то се безперечно мало би дуже хосенний вплив і на людий необразованих. На жаль треба сказати, що нинї навіть серед інтелїґентних кругів мало таких, котрі би старали ся жити зовсїм після правил ґіґієни, бо їм або брак відповідного до того знаня, або коли й мають якесь, то брак їм потрібної до того навички. Наука ґіґієни у нас ще дуже занедбана і длятого навіть люди інтелїґентні замість пильнувати свого здоровля на кождім кроцї, готові скорше спускати ся лиш на саму силу природи та на штуку лїкарску. Велику прислугу могли би робити в сїм напрямі ґазети, як би замість торочити нераз пусте подавали своїм читателям відомости з ґіґієни.

До недавна був погляд, що широким масам людий досить знати, як доглядати тїло в здоровім станї, щоби недопустити до него недуги; тепер той погляд змінив ся, бо се аж надто ясно, що того за мало. Доки чоловік здоровий, доти єму звичайно байдуже про єго тїло, але скоро занедужає, то зараз старає ся або сам давати собі раду або шукає помочи у других, а в такім случаю стає зараз кождий по свому. Скажіть, що вас болить голова, а перша лїпша баба порадить вам зараз, що на то найлїпше приложити до голови розкраяної сирої бараболї або капустяного листя. Коли вас болять крижі, то сей або той „інтелїґентний“ готов вам зараз порадити, що на то найлїпша „електрична вода“, фляшинка по 40 кр., можна там а там купити. Се вже не поміч а лїченє недуги.

Що-ж єсть лїченє недуги а що поміч в недузї? Лїченє недуги то штука, котру може виконувати хиба лиш вивчений до того фаховий чоловік, лїкар, а не хто небудь. Хто бере ся лїчити якусь недугу, мусить насамперед уміти докладно єї розпізнати, вислїдити всї єї причини і всї обставини серед яких она виступила; відтак мусить він уміти підобрати як найлїпші средства і способи, до усуненя тої недуги а до того всего треба ще не лиш докладного знаня будови людского тїла взагалї, але й як найдокладнїйшого пізнаня тїла й натури кождого недужого окремо. Річ очевидна, що так може поступати лиш фаховий лїкар. Се так трудна річ, що навіть не кождому хоч би й здібному лїкареви може то удати ся. Длятого то в новійших часах поробили ся лїкарі специялисти, то єсть, такі лїкарі, котрі займають ся лїченєм недуг проводів віддихових, отже горла і легких, недуги очий, зубів і т. д. Маючи дїло лиш з недугами одного рода, можуть такі лїкарі набрати більшого досьвіду і знаня тих недуг, можуть лїпше знати їх прояви у всїляких людий а через то можуть і успішнїйше їх лїчити як ті лїкарі, що займають ся лїченєм всїляких недуг.

Але часом навіть і лїкар не лїчить, лиш помагає; він каже: Робіть так а так, живіть ся тим а тим, вистерігайте ся того а того а все буде добре; лїку вам не записує нїякого, бо того не треба. Отже що иньшого лїчити недужого, а що иньшого помагати в недузї. Хто лїчить, той заразом і помагає, а хто помагає, той ще не лїчить. Помагати собі або й другому в недузї може кождий, хто має до того відповідне знанє або хто того вивчить ся, але лїчити себе самого або й других не повинен нїхто брати ся; на то суть лїкарі і в потребі треба посилати їх ради і помочи.

Колиж можна і потреба собі або другим помагати в недузї, та як? Поміч буває часто потрібна в наглих случаях занедужаня. Заким прийде лїкар, треба уміти помочи собі самому або й другому. Поміч може бути потрібна в перших початках недуги, коли показали ся лиш перші єї ознаки і не знати ще, чи то буде лиш якесь легке нездужанє, проминаюче, котре обійде ся без помочи лїкаря, чи вийде з него тяжка недуга, котрій вже в першій хвили треба давати раду, заким ще прийде поміч лїкарска. Поміч потрібна підчас цїлої недуги, бо годї щоби лїкар сидїв заєдно коло недужого і робив все то, що треба коло него зробити. Иногдї треба уміти помочи й лїкареви в єго роботї. Наконець треба уміти помагати собі самому або й другому по перебутій недузї, коли безпосередна поміч лїкаря вже не потрібна.

У всїх таких случаях треба знати ся на самих недугах, бодай на таких, на котрі люди найчастїйше западають; треба знати, як деякі недуги проявляють ся і які бувають їх перші ознаки. Треба передовсім уміти розпізнати ся на горячцї, бо она в многих случаях буває ознакою тяжкої недуги. Треба дальше знати ся на деяких звичайних лїках і способі їх уживаня та й на тім, як ходити коло недужих. Але найважнїйше зі всего єсть то, щоби кождий знав ся хоч трошки на будові людского тїла, а то не лиш длятого, щоби міг сам о собі розповісти докладно лїкареви, де й що єго болить, але щоби й умів розпізнати й на других

— **Пригода з самоїздом.** Вчера в полудне пустив в рух 18-лїтний Болеслав Зоболевич при ул. Сикстуській у Львові триколесний автомобіль, але заки вспів всїсти на него, самоїзд вирвав ся єму з рук і пігнав улицею. Наслїдки були дуже сумні, бо за кілька хвиль автомобіль переїхав і небезпечно покалїчив три особи, 24-лїтну служницю Врублевску, сторожиху Свитликову і прачку Анну Савчакову. Самоїзд задержав ся вкінци при паркані нової будови. Неосторожного Зоболевича віддано до арешту.

— **Процес о торговлю живим товаром** відбув ся дня 19-го с. м. перед карним судом у Львові. Обжалованими були Львовяни: Іре Буб або Мінцер, батько 5 дїтий, замешкалий в Бомбаю і Реґіна Федербуш, кравчиха, замешкала у Львові. Обоє обжаловані о то, що 15-лїтну дівчину, Єтті К., швачку, звабили до Будапешту, а потім до дому розпусти в Індиї. При розправі вийшли на яву такі подробиці: Этті К. мешкала при родичах у Львові і займала ся кравецтвом. Любив ся в нїй молодець, котрий відступив єї за 100 зр. одному баронови. Незабаром познакомив ся з Єттою Іре Буб, котрий на поручене своєї матери, що удержувала публичний дім в Бомбаю, приїхав до Галичини по сьвіжий товар. Буб намовив дівчину при помочи Реґіни Федербуш поїхати до Будапешту, нїби на посаду касиєрки, а звідти по трех днях виїхали обоє до Бомбаю. Тут затягнено єї силоміць до публичного дому. Дївчина заробляла по 20 зр. денно, однак ті всї гроші забирав від неї Іре Буб, що жив єї коштом з цїлою родиною. З Бомбаю вивезено нещасну дівчину до Кольомбо і тут діяла ся та сама істория. Відтак перевіз Буб Єтту до Каїра в Єгипті, де заробляв при єї помочи денно 18 зр., котрі ховав до власної кишенї. В Каїро удало ся якось дівчинї дістати ся до австро-угорского консуляту, котрий дізнавшись про поведене Іре Буба, велїв єго арештувати і відставити до Львова. Нещастна дївчина вернула також до родини. Львівский суд по переведеню розправи засудив Іре Буба на рік тяжкої вязниці, Реґіну Федербуш на 3 місяцї тяжкої вязниці, а діда Буба за кривоприсягу на 2 місяцї тяжкої вязниці.

Телеґрами.

Будапешт. 29 мая. Тутешні робітники у фабриках виробів металевих і зелїзних числом около 30.000 ухвалили розпочати загальний страйк.

Будапешт, 29 мая. В наслїдок того, що на послїднім засїданю палати послів пос. Генч з партиї народної назвав ґр. Стефана Кеґлевича „скотиною“, прийшло до поєдинку, в котрім Генч убив Кеґлевича, пробивши свого противника шпадою в само серце так, що конець єї вийшов аж другим боком. На початку нинїшного засїданя повідомив президент палату о наглій смерти Кеґлевича і присьвятив єму посмертну згадку.

Льондон 29 мая. До Morning Post доносять з Вашінґтону: Російский амбасадор Кассіні на приказ свого правительства запротестував особисто у президента Розвельта против наміреної подорожи секретаря державного для війни, Тафта до Филипиньских островів і до Японії, а то длятого, що тота подорож могла би у европейских держав зробити вражінє симпатиї і заохоти для Японії. Президент Розвельт заявив, що не може того протесту приняти і подорож постановлена невідклично.

Петербург 29 мая. Ґенер. Лїневич доносить телеґрафічно під вчерашною датою: В позициях армії не настала ніяка зміна. Дня 25 с. м. відділ кавалериї відбував малі стички під Тіняочен, а відтак мусїв звідтам уступити ся. Також і наші передні сторожі коло Тінлюнчван мусїли уступити ся перед огнем неприятеля. Відділови ґен. Мищенка підчас послїдного єго атаку удало ся забрати японьску касу, в котрій було 2750 єнів (єн 2 К 30 с).

де єсть жерело недуги а тоді яку в першій хвили давати поміч. Для науки сего будемо тут пізнійше поміщати також описи деяких важнїйших недуг.

Коли же хтось без всего того знаня бере ся давати собі самому або й другим поміч, або коли ще навіть бере ся лїчити самого себе й других, то не лиш що нїчого не поможе, але ще й може загнати себе або й других в тяжку хоробу, котрій опісля й лїкар не зможе дати ради. Особливо же нїхто без фахового знаня не повинен в тяжких недугах лїчити себе самого або й других, а так само не повинен нїхто шукати помочи в якій небудь недузї у людий без всякого знаня.

А однак як богато єсть ще й нинї таких людий і то зовсїм темних, що беруть ся лїчити, а ще більше таких, що сьвято вірять в поміч таких людий та волять шукати помочи у тих знахарів як у фахових лїкарів! Знахарство то останки давної темноти і забобонности. Як потане, гидке і шкідливе буває того рода лїченє, можна зміркувати з кількох слїдуючих примірів.

Маленька дитина із злого корму дістала болїв та плаче без впину. Хтось наслав на дитину плач! — каже забобонна матір. Посилають по бабу знахарку, а тота прийшовши „міряє“ дитинку: кладе єї горілиць, шепче щось, хрестить і натягає лїву ручку до правої ноги так, щоби локоть дотулив ся до колїна, а відтак натягає так само праву ручку до лївої ноги. Дитина від такої муки верещить ще дуще. Дитина дістала корчів, а знахарка кладе єї на поріг, накриває коритцем і розбиває на нїм горнець. Коли від такого лїченя дитина остане ся ще жива, то хиба ласка Божа. Коли хтось старший дістане корчів жолудка, то найлїпшим, кажуть, лїком єсть обмити ся на відлїв „власною водою“ (мочею). На пропасницю дає знахар випити з горівкою якогось порошку, котрого натер з усушених стоног. Сих примірів хиба досить, щоби показати, щоби показати, що значить знахарство і як поганими, просто шкідливими способами бересь оно ратувати людске здоровлє.

Але знахарство то лиш для зовсїм простих темних людий має ще якесь значінє. Інтелїґентнїйші люди вже не шукають в нїм помочи; але у них дуже улюблене самолїченє. Улюбленими для них лїками суть „електрична вода“, маріяцельскі каплї, Ельза-флюід і т. п., а давнїйше були пігулки Морізона, швайцарскі пігулки, пен-ексцелер і др. Того рода людем здає ся, що они преці найлїпше знають, що їм бракує, а що сей або той лїк ґазети захвалюють як раз від такої самої недуги, то они її зараз лїчать ся ним. А чи може чоловік знати докладно, що єму бракує? Де єго болить, то він може знати; на тїлї зверха може показати, що болить, але що єму хибує в серединї, того він не може зміркувати. Хтось на пр. чує біль в кишках; він знає, що єго там болить, але де саме, в котрім місци, того він не може знати. Ще менше може знати, яка причина того болю. Того навіть сам фаховий лїкар не може на собі вгадати, бо може і сяк і так припускати і длятого не бере ся сам себе лїчити, але кличе до помочи другого лїкаря.

А припустїм, що хтось і вгадав би, що і де єго болить, то мусїв би ще й до лїченя підобрати відповідний лїк. Тимчасом тоті, що хотять самі себе лїчити, не питають о то і беруть лиш такий лїк, який їм хтось на подібну недугу захвалює. Длятого, що той лїк комусь поміг, то они гадають, що й їм поможе, отже й зараз ним заливають ся. Але сам лїк не завсїгди помагає; до того треба ще часто й відповідного способу житя. Ті, що люблять самі лїчити ся, на то не питають; для них досить, що вишукали собі відповідний лїк і заживають єго. Коли же він їм по довшім уживаню не помагає, то шукають зараз другого лїпшого.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від дня 1-го мая 1905.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Перем.)
	6·10	„ Іцкан, Чорткова, Делятина (ч. Коломию)
	7·00	„ Підволочиск, Бродів (на Підзамче)
	7·20	„ Підволочиск, Бродів (на гол. дворець)
	7·29	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·50	„ Рави руської, Сокаля
	8 05	„ Станиславова, Жидачева
	8·15	„ Самбора, Сянока, Хирова
	8·18	„ Яворова
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Хирова
	8·50	„ Кракова, Відня, Хирова (ч. Перем.)
	10·05	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	10·35	„ Ряшева, Ярослава, Любачева
	11·45	„ Лавочного, Калуша, Стрия, Борислава
	11·55	„ Підволочиск, Гусятина, Копичинець
1·30		„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Пер.)
1 40		„ Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик
	1·50	„ Самбора. Сянока, Стрілок
2 15		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (на Підз.)
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (гол. дв.)
	3·45	„ Тухлї ($^{15}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$), Сколього ($^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$)
	4·32	„ Яворова
	5·00	„ Белзця, Сокаля, Рави руської
	5·15	„ Підволочиск, Гусятина, Заліщик (на Підз.)
	5 25	„ Кракова, Відня, Хирова
	5 45	„ Іцкан, Жидачева, Калуша
		в ночи
	9·10	З Іцкан, Потутор, Чорткова
	9·20	„ Самбора, Хирова, Ясла
	9·50	„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (на Підзамче)
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (гол. дворець)
	10·50	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
12·20		„ Іцкан, Жидачева Заліщик
2·31		„ Кракова, Ясла, Хирова

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·15	До Іцкан, Потутор, Чорткова
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина (з Підв.)
	6·55	„ Яворова
	7·30	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
8·25		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·35	„ Кракова, Сянока, Відня
	9 00	„ Самбора, Стрілок, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Калуша, Делятина
	9·23	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	10·55	„ Підволочиск, Бродів, Грималова
	11·10	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	11 15	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	2 55	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
	4·10	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	4·15	„ Кракова, Відня, Сянока
	4·20	„ Самбора, Хирова, Сянока
	5·50	„ Коломиї, Жидачева, Керешмезе
	5·58	„ Яворова
		в ночи
	6 25	До Лавочного, Калуша, Дрогобича
	6·35	„ Кракова, Відня, Хирова
	7·30	„ Рави руської
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля ($^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$), Хирова
	10·40	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик
	10·55	„ Самбора, Хирова, Сянока
	11·00	„ Кракова, Відня
	11·05	„ Підволочиск, Грималова, Скали
	11·10	„ Стрия, Дрогобича, Борислава
12·45		„ Кракова, Відня
2·00		„ Підволочиск, Заліщик, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Потутор, Скали
2·50		„ Кракова, Відня, Хирова
2 51		„ Іцкан, Калуша

Замітка. Час середно-европейский єсть пізнїйший о 36 мінут від часу львівского. Звичайні білети їзди як і всякі иньші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати цїлий день в міскім бюрі ц. к. зелїзниць державних, пасаж Гавсмана ч. 9.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недонада. — (Телефона ч. 527).